

него е продължение и развитие на **епичното** като проява на етничното възприятие на своето минало. Или, както би обобщил моят земляк грънчарят Флоро от барутния буквар на Й. Радичков, то ако не е епично, мигар мъжете-певци на България и нейните моми-песнопойки щяха да разнасят спомена за войводата по сборове и панаири, по сватби и по седенки. И да ни изненадват с художествени открития. Такова откритие е песента за Иванчо Сивов от Котел. Тръбач, а според други знаменосец на четата, той е ранен на няколко места в боя при с.Попово, Разградско и пленен. Осъждат го в Русе на смърт и го обесват в Котел. По обичая на поробителя тялото му висяло три дни пред конака за назидание на непокорните. И по обичая на поробените населението се изредило да целува тялото му и го погребва тържествено. Та когато съдят същия този Иванчо Сивов, главата на неговия войвода отдавна е отрязана, но това не пречи на певица да започне творбата си със запева:

„Че стана Хаджи Димитър,
нарами торба просешка,
през нощ за Русчук отиде,
на Русчук, на тъмницата.

И да му обещае той, „бате Хаджи Димитър“, че ще го освободи, когато го поведат към „Котел, чутна касаба“.

Епичното пронизва самото мислене на певица за безсмъртния войвода и затова той много рядко ще упомене за неговата смърт. Той е безсмъртен и в смисъла на поетическото обобщение на Ботев, и в смисъла на народната представа за юнака.

8

Бе подчертано, че – единен като фолклорна изява – цикълът за Хаджи Димитър и Стефан Караджа показва и известно различие в отношението към героите. Това личи най-силно в песните, в преданията и изобщо във фолклорното битие на Стефан Караджа.

Най-напред трябва да се отбележи, че името Караджа явно е познато в българската фолклорна песен от по-старо време. Нещо